

ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Сахно К. С., студентка групи УС-81, Факультет менеджменту та маркетингу
Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"
kateryna28041@gmail.com

Тема є актуальною на сучасному рівні розвитку економіки. Іноземні інвестиції потребує кожна з країн для підвищення рівня розвитку економіки та рівня життя населення. Залучення інвестицій продовжує набувати великого значення, адже Україна перебуває в складній економічній ситуації: дефіцит власних коштів, скорочення кваліфікованих кадрів, закриття підприємств, високий рівень корупції та зростання державного боргу. Також залучення іноземних інвестицій потрібне країні на шляху міжнародної інтеграції в європейський економічний простір. Додаткові інвестиції з-за кордону дають змогу поліпшити платіжний баланс країни, переобладнати та модернізувати виробництва, ефективніше використовувати обмежені ресурси, а також досягнути певного соціально-економічного ефекту.

Інвестиційна діяльність це фактор розвитку економіки країни. Залучення інвестицій у різні сектори економіки України є пріоритетним завданням держави. Зараз спостерігається одна з головних проблема інвестування — зменшення попиту на продукцію, що виготовляється на внутрішньому ринку через низьку платоспроможність населення країни. Також існують високі ризики вкладення інвестицій в економіку через високий рівень корупції, непрозору банківську систему та нестабільну економічну та політичну ситуації.

Україна має всі можливості стати інвестиційно привабливою: значні обсяги природних ресурсів, дешева робоча сила, вигідне географічне розташування, сприятливий клімат, добре розвинену інфраструктуру.

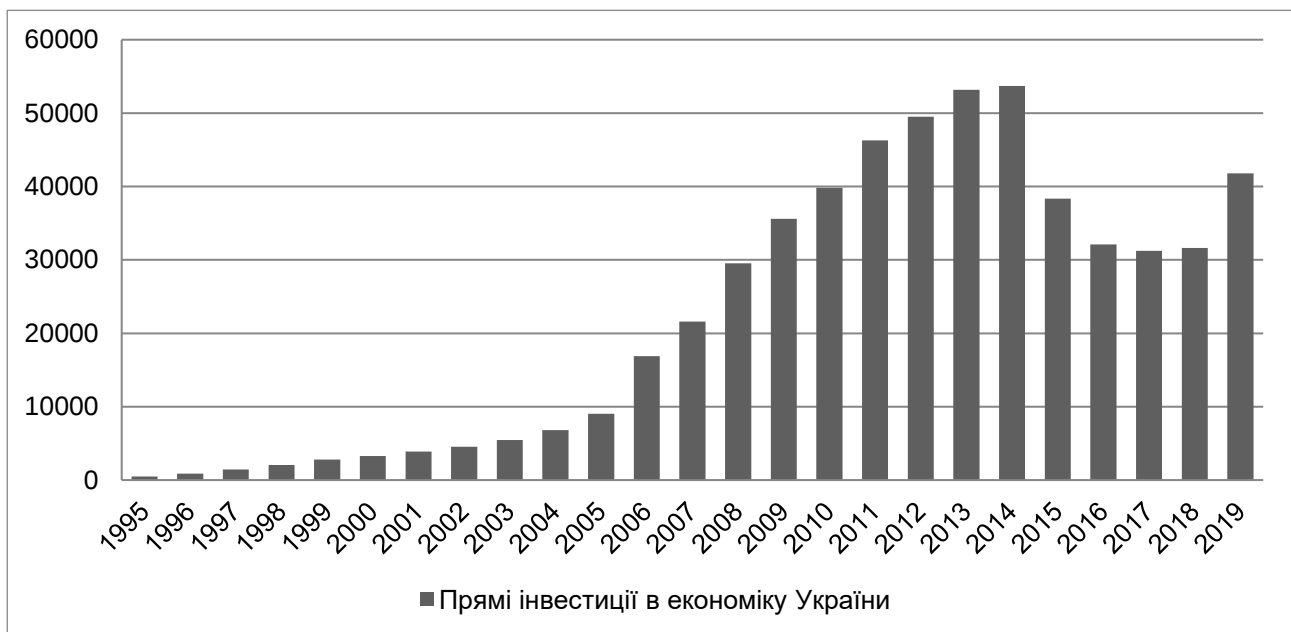

Рис.1. Обсяги надходжень інвестицій в Україну за період 1995-2019 рр. (станом на 01.01), млн.дол.США

**) Побудовано автором за [1]*

З рис.1 можна зробити висновок, що в період з 1995-2014 рр. обсяг інвестицій в країну стабільно збільшувався і досягнув свого піку в 2014 р.(53 704 млн дол. США). Починаючи з 2015 року кількість прямих інвестицій в Україну зменшився до 38 356,8 млн дол. США і з 2018 року починає знову зростати. Головними причинами різкого зменшення обсягів інвестування в економіку держави є нестабільна політична ситуація на сході України, закриття підприємств, високий рівень інфляції.

Під час аналізу прямих іноземних інвестицій в економіку країни важливо дослідити географічну структуру залученого капіталу. Вона формується під впливом багатьох чинників, найголовніший з них це зовнішньоекономічні зв'язки з країнами — стратегічними партнерами.[4]. На сьогоднішній день головними стратегічними партнерами України є країни Європейського Союзу.

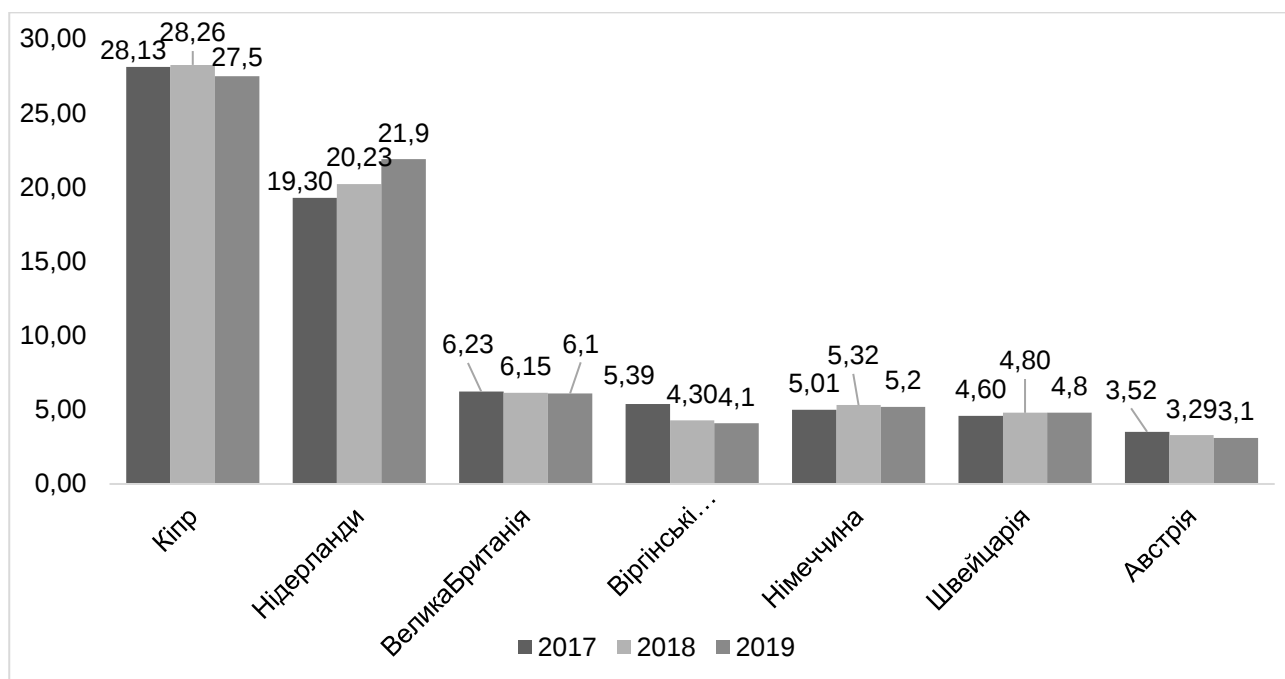

Рис. 2. Розподіл прямих інвестицій за головними країнами-інвесторами (у % до загального обсягу)

*) Побудовано автором за [1]

Інвестиції в Україну надходять з 95 країн світу. До основних країн-інвесторів, на які припадає 72,7% від загального обсягу інвестицій, входять: Кіпр — 27,5%, Нідерланди — 21,9 %, Велика Британія — 6,1%, Віргінські острови — 4,1%, Німеччина — 5,2%, Швейцарія — 4,8%, Австрія — 3,1%(станом на 01.01.2019 рік). Велика частина інвестиційного капіталу в країну припадає на Кіпр та Віргінські острови (31,6% — 10204,24 млн дол.) це означає, що інвестиції надходять з офшорних зон і не є іноземними.

За даними Державної служби статистики України у 2019 році значні обсяги інвестицій були спрямовані у такі сфери, як промисловість — 10 655,1 (млн дол. США), оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів — 5 383 (млн дол. США), операції з нерухомим майном — 4 009,6 (млн дол. США), фінансова та страхова діяльність — 3 512,5 (млн дол. США), інформація та телекомунікація — 2 191,1 та професійна, наукова та технічна діяльність — 2 018,9 (млн дол. США).

Найбільший приріст капіталовкладень відбувся у оптовій та роздрібній торгівлі; ремонті автотранспортних засобів і мотоциклів — 8,6%, у сфері операцій з капіталом — 5,6% та в галузі інформації і телекомунікації — 4,3%.

Для розуміння географічної структури іноземних інвестицій варто дослідити розподіл капіталовкладень в адміністративні одиниці України.

З табл. 1 бачимо, що найбільша частина іноземного капіталу припадає на м. Київ 16 910,2 млн дол. США (52,4%). З цього можна зробити висновок, що інвестиції з-за кордону вкладаються в українські компанії, які зареєстровані в столиці України та мають виробничі об'єкти за межами міста.

Основні переваги залучення іноземного капіталу:

- впровадження нових технологій;
- створення нових робочих місць;
- залучення додаткових фінансових ресурсів у розвиток економіки;
- підвищення конкурентоспроможності країни на зовнішньому ринку.

Для покращення інвестиційного клімату варто:

- стабілізувати політичну ситуації на сході України;
- створити вигідні умови для ведення бізнесу;
- зменшити рівень тіньової економіки;
- допомагати розвитку малого та середнього бізнесу на державному рівні.

Таблиця 1

Прямі іноземні інвестиції у регіони України

Назва області	Обсяг прямих іноземних інвестицій					
	01.01.2018		01.01.2019		Приріст, млн дол. США	Приріст, %
	млн.дол.США	у % до загального обсягу	млн.дол.США	у % до загального обсягу		
Усього	31 606,4	100	32 291,9	100,0	685,5	2,2%
Вінницька	198,9	0,63	223,3	0,7	24,4	12,3%
Волинська	251,3	0,80	259,6	0,8	8,3	3,3%
Дніпропетровська	3 688,2	11,67	3 577,8	11,1	-110,4	-3,0%
Донецька	1 116,4	3,53	1 205,9	3,7	89,5	8,0%
Житомирська	226,8	0,72	237,4	0,7	10,6	4,7%
Закарпатська	325,1	1,03	340,0	1,1	14,9	4,6%
Запорізька	910,5	2,88	902,0	2,8	-8,5	-0,9%
Івано-Франківська	904,7	2,86	894,5	2,8	-10,2	-1,1%
Київська	1 588,7	5,03	1 591,6	4,9	2,9	0,2%
Кіровоградська	70,1	0,22	74,5	0,2	4,4	6,3%
Луганська	438,0	1,39	436,9	1,4	-1,1	-0,3%
Львівська	930,0	2,94	922,2	2,9	-7,8	-0,8%
Миколаївська	206,1	0,65	227,4	0,7	21,3	10,3%
Одеська	1 202,6	3,80	1 207,1	3,7	4,5	0,4%
Полтавська	1 008,8	3,19	1 027,0	3,2	18,2	1,8%
Рівненська	134,2	0,42	133,5	0,4	-0,7	-0,5%
Сумська	181,5	0,57	182,9	0,6	1,4	0,8%
Тернопільська	45,0	0,14	55,8	0,2	10,8	24,0%
Харківська	638,3	2,02	666,4	2,1	28,1	4,4%
Херсонська	218,5	0,69	204,2	0,6	-14,3	-6,5%
Хмельницька	170,8	0,54	199,5	0,6	28,7	16,8%
Черкаська	335,7	1,06	334,3	1,0	-1,4	-0,4%
Чернівецька	42,6	0,13	44,0	0,1	1,4	3,3%
Чернігівська	429,6	1,36	433,7	1,3	4,1	1,0%
м.Київ	16 343,9	51,71	16 910,2	52,4	566,3	3,5%

*) Складено автором за [1]

Висновок. В Україні спостерігається дефіцит власних фінансових ресурсів, тому інвестиційна діяльність важливу роль в економічному розвитку держави. Пріоритетним завданням держави повинно стати створення сприятливих умов для інвестування, адже стан інвестиційного клімату в Україні залежить від ефективного державного інвестиційного регулювання. На основі проведеного дослідження можна зробити висновок, що інвестиції розподіляються нерівномірно по регіонах та сферах економіки України. Також з проведеного аналізу можна сформулювати певні закономірності щодо залучення іноземного капіталовкладення в Україні: протягом 1995-2014 років обсяг інвестицій стабільно зростали, у 2015-2017 роках їх обсяг зменшився та в 2018-2019 знову зростав. До основних країн-інвесторів належать Кіпр, Нідерланди, Велика Британія, Віргінські острови, Німеччина, Швейцарія та Австрія. Більша частина інвестицій вкладається не в окремі підприємства, а в промислові центри, такі як м. Київ. Недостатня кількість інвестицій зумовлена нестабільною політичною та економічною ситуацією в країні, високим рівнем корупції, а також відсутністю гарантій повернень капіталовкладень. Після усунення всіх перешкод на шляху інвестування Україна стане надалі більш привабливою для іноземних капіталовкладень.

Список використаних джерел:

1. Державна служба статистики України. [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
2. Офіційний сайт "Конференції ООН з торгівлі і розвитку ЮНКТАД". [Електронний ресурс]. URL: <http://www.un.org/ru/ga/unctad/>
3. Національний Банк України. Офіційне інтернет-представництво. [Електронний ресурс]. URL: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=29318281>.
4. Чернишова Л.О. Особливості залучення та стимулювання іноземного інвестування в Україні // Бізнес Інформ. — 2013. — №2. — С. 87-90. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2013_2_19